

Fordonsverkstad 2007

Gäller från 2007-04-01

Innehåll

Begreppsförklaringar	3
1 Försäkringsformer och giltighetsområde	4
Försäkringsformer	4
Giltighetsområde	4
Vilka fordon gäller försäkringen för.....	4
2 Trafikförsäkring och Trafikansvarförsäkring	4
Trafikförsäkring för trafikförsäkringspliktiga fordon	4
Trafikansvarförsäkring för ej trafikförsäkringspliktiga fordon	5
Försäkringsbelopp.....	5
Självrisker	5
Mervärdesskatt.....	5
3 Kaskoförsäkring	5
Försäkrad egendom	5
Försäkringen gäller inte för.....	6
Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring	6
Självrisker	6
4 Vagnskadeförsäkring	6
Försäkringen gäller inte för skada	6
Säkerhetsföreskrifter för vagnskadeförsäkring	6
Ungdomssjälvrisk	6
5 Brandförsäkring	6
Försäkringen gäller inte för skada	7
Säkerhetsföreskrifter för brandförsäkring.....	7
6 Stödförsäkring	7
Försäkringen gäller inte för skada	7
Säkerhetsföreskrifter	7
7 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring	8
8 Rättsskyddsförsäkring	8
Ombud eller försvarare.....	9
Vilka kostnader försäkringen ersätter	9
Självrisk och högsta ersättningsbelopp	9
När försäkringen gäller	9
9 Bestämmelser om premieberäkning	9
10 Avtalet och premiebetalningen.....	9
Försäkringstiden.....	10
Upplysningsplikt	10
Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen	10
Bolagets rätt att säga upp försäkringen.....	10
Ändring av villkor.....	10
Betalning av premie.....	10
11 Räddningsåtgärder.....	11
12 Reglering av skada.....	11
Anmälan och ersättningskrav	11
Reparation	12
Utbetalning av ersättning	12
Ränta	12
Preskription	12
13 Nedsättning av försäkringsersättningen.....	12
14 Regler i särskilda fall.....	12
Leverantörsgaranti/försäkringsåtagande	12
Krigsskador	13
Atomskador	13
Dammgenombrott	13
Force majeure.....	13
Dubbelförsäkring	13
Om det blir tvist	13
Återkrav	13
15 Lagar och avtal.....	13
16 Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen	13
17 Gemensamt skaderegister	13
18 Behandling av personuppgift	14
19 Om du inte är nöjd.....	14

Begreppsförklaringar

Fordonsgrupp

Beskriver vilka slag av fordon som försäkringen gäller för. Fordonsgruppen anges i försäkringsbrevet. Fordonsslagsgrupp 1 avser alla fordonsslag, Fordonsslagsgrupp 2 avser endast Moped och Terrängskoter.

Försäkringstagare

Den som har avtal om försäkring med oss.

Försäkrad

Var och en till vars förmån försäkring gäller enligt försäkringsavtal.

Försäkringsfall

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Marknadsvärde

Egendomens marknadsvärde i allmän handel omedelbart före skadan.

Självrisk

Del av skadekostnad som den försäkrade själv svarar för. Självrisk dras från skadeersättningen. Vid trafikförsäkring återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

Säkerhetsföreskrift

Föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller därmed jämställd person.

Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det prisbasbelopp som gällde för januari månad det år skadan hände.

För denna försäkring svarar:

Dina Försäkringar AB, Box 2372, 103 18 Stockholm

Tfn växel: 08-789 48 80, Org. nr: 516401-8029, styrelsens säte är Stockholm

www.dina.se

Flytande försäkring för kunders fordon

1 Försäkringsformer och giltighetsområde

Försäkringsformer

Motorfordonsförsäkring består av en eller flera av följande försäkringsformer:

- a) Trafikförsäkring
- b) Trafikansvarförsäkring
- c) Vagnskadeförsäkring
- d) Brandförsäkring
- e) Stöldförsäkring
- f) Rättsskyddsförsäkring

Vagnskade-, brand- och stöldförsäkring kallas kaskoförsäkring.

Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

Giltighetsområde

Försäkringen gäller i Norden. Trafikförsäkringen gäller dock i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Vilka fordon gäller försäkringen för

Försäkringen omfattar fordon av i försäkringsbrevet angivet slag som är registrerade i svenskt vägtrafikregister (VTR) och som ägs eller leasas av annan än försäkringstagaren, under den tid de är mottagna av försäkringstagaren för:

- reparation,
- service,
- ombyggnad, eller
- garagering.

Försäkringen gäller även vid hantering av dessa fordon t.ex. vid transport, lastning och lossning.

För Moped EU-klass II samt Motorredskap klass II gäller ej kravet på registrering i vägtrafikregistret (VTR).

Undantag

Försäkringen gäller inte för fordon som

- mottagits för försäljning
- används utan tillsyn av försäkringstagaren eller av annan som är anställd hos denne
- mottagits och används för annat ändamål än enligt ovan.

Avställda fordon samt fordon med körförbud omfattas ej av försäkringen när de brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar medger.

2 Trafikförsäkring och Trafikansvarförsäkring

Trafikförsäkring för trafikförsäkringspliktiga fordon

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- eller sakskada, som är en följd av trafik med fordonet.

Enligt dessa regler kan ersättning inte lämnas för skada på fordonet eller egendom som transporterats med fordonet. Skadad förare eller passagerare kan få ersättning upp till 1/2 prisbasbelopp för samtidigt skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället. Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte värdeföremål som t ex kameror, smycken, ringar och inte heller pengar eller värdehandlingar.

Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt skadelandets lagstiftning.

Vid skada på egendom kan ersättning minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvållande, d v s själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 1/4 prisbasbelopp. För den del av skadan som överstiger 1/4 prisbasbelopp minskas ersättningen enligt reglerna i trafikskadelagen.

Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte

- a) vid skada på
 - motordrivet fordon
 - fordon som är kopplat till motordrivet fordon
 - spårbundet fordon
 - egendom som transporteras med sådana fordon som nämns ovan
 - egendom som tillhör försäkringstagaren själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
- b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Trafikansvarsförsäkring för ej trafikförsäkringspliktiga fordon

För ej trafikförsäkringspliktiga fordon gäller försäkringen för skada till följd av trafik med fordonet i den mån skadeståndsskyldighet enligt gällande rätt kan åläggas försäkringstagaren eller den som med hans medgivande fört fordonet.

Försäkringen gäller dock för skada på förare av försäkrat fordon i enlighet med regler i Trafikskadelagen.

Försäkringsbelopp

Vid skada med trafikförsäkringspliktigt fordon är högsta försäkringsbelopp 300 Mkr. Vid skada med ej trafikförsäkringspliktigt fordon är ersättningsbeloppet högst 5 Mkr.

Självrisker

Grundsjälvrisk

Trafikförsäkringen och Trafikansvarsförsäkringen gäller med en grundsjälvrisk av 1/10 prisbasbelopp (januari månad skadeåret) vid varje skada.

Brottssjälvrisk

Trafikförsäkringen och Trafikansvarsförsäkringen gäller med en extra självrisk av 1/10 prisbasbelopp

- a) om föraren fört fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att föra fordonet, eller
- b) om strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft visar att föraren
 - gjort sig skyldig till rattfylleri
 - varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol, eller
 - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Dessutom har bolaget rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i Trafikskadelagen.

Ungdomssjälvrisk

Trafikförsäkring och Trafikansvarsförsäkring för personbil, lätt lastbil och husbil samt motorcykel gäller med en extra självrisk på 1.000 kr, om föraren var under 24 år när skadan hände.

Mervärdesskatt

Försäkringstagaren ska på begäran nyttja sin rätt till avlyftning av mervärdesskatt för att återbetala sådan som utbetalats av bolaget till den skadelidande.

3 Kaskoförsäkring

Kaskoförsäkring är vagnskade-, brand- och stöldförsäkring. Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

Försäkrad egendom

- a) Fordonet.
- b) Utrustning i eller på fordonet om den hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och användningssätt som det försäkrade. Utrustning kan vara fast monterad eller lös. Med fast monterad utrustning menas utrustning som är monterad i eller på fordonet och så monterad att det krävs verktyg för att ta bort den.
För musikanläggning, telefon och annan kommunikationsutrustning samt tillbehör till dessa krävs fast montering för att utrustningen ska ingå i försäkringen.
Försäkringen gäller inte för utrustning som är förbjuden enligt lag. Inte heller ersätts kassettband eller CD-skivor.
- c) Avmonterad fordonsdel eller försäkrad utrustning enligt b). Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. För personbil, lastbil med totalvikt av högst 3.500 kg, husvagn och för husbil gäller försäkringen dock för en extra uppsättning hjul utöver de hjul som finns på fordonet.
Om elektronisk utrustning är avmonterad och kan användas utanför fordonet omfattas utrustningen inte av fordons försäkring.

Försäkringen gäller inte för

- tävlingsfordon,
- ej monterade fordonsdelar eller utrustning som finns i lager för verksamheten.

Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring

Ersättning vid skada kan sättas ned eller utebli enligt punkt 13 "Nedsättning av försäkringsersättning" om

- a) föraren fört fordonet utan att ha det körkort, förarbevis eller motsvarande som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att få föra fordonet, eller
- b) om föraren gjort sig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol. Försäkringen gäller dock om han kan göra sannolikt att skadan uppkommit oberoende av detta.

Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan göra sannolikt att han inte insett eller bort inse detta eller att han gjort vad han kunnat för att förhindra körningen.

Utöver dessa säkerhetsföreskrifter gäller även särskilda föreskrifter för vagnskade-, brand- och stöldförsäkring.

Självrisker

Vid varje vagn-, brand- och stöldskada görs avdrag med lägst

5 % av prisbasbeloppet för moped,

40 % av prisbasbeloppet för traktor, motorredskap, truck, tung lastbil och buss,

20 % av prisbasbeloppet för övriga fordon.

Ytterligare självrisker kan förekomma och framgår i så fall under respektive försäkringsform.

Om en och samma skadehändelse orsakar skada på flera försäkrade fordon görs avdrag med en självrisk, den högsta.

4 Vagnskadeförsäkring

Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man. Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel.

Försäkringen gäller också för plötslig och oförutsedd skada på lastanordning monterad på lastbil eller släp (ex. kran, tipp, bakgavelhiss eller liknande).

Försäkringen gäller inte för skada

- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i punkt 4 ovan betalas dock
- som avses i punkt 5 brandförsäkring eller punkt 6 stöldförsäkring.

Säkerhetsföreskrifter för vagnskadeförsäkring

1. Fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.
2. Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
3. Fordonets maximilast får inte överskridas.
4. Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
5. Fordonet ska uppfylla lagstadgade krav på fordonsutrustning (t ex mönsterdjup, bromsar, belysning etc).
6. Lastanordning monterad på lastbil ska vara monterad och använd enligt fabrikantens anvisningar.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 13 "Nedsättning av försäkringsersättning".

Ungdomssjälvrisk

Vagnskadeförsäkringen för personbil, lätt lastbil och husbil samt motorcykel gäller med en extra självrisk på 1.000 kr, om föraren var under 24 år när skadan hände.

5 Brandförsäkring

Försäkringen gäller för skada genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös.

Försäkringen gäller även för skada på elektriska kablar genom kortslutning samt direkt uppkomna följdskador på elektriska komponenter.

Försäkringen gäller inte för skada

- på motor, ljuddämpare, däck och slangar genom explosion i dessa
- genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning.

Säkerhetsföreskrifter för brandförsäkring

1. Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål av Statens Provningsanstalt, Sprängämnesinspektionen eller SEMKO AB. Fabrikantens anvisningar ska följas.
2. Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras ska iakttas.
3. Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
4. Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom t.ex. friläggning och demontering av brännbart material.
5. Brandsläckningsberedskap och larmanordning för brand ska finnas och hålla godkänd klass.
6. Branddörrar och annan brandskyddande sektionering ska hållas stängda under icke arbetstid.
7. Traktorer, motorredskap och bussar ska uppfylla regler om brandskydd enligt Svenska Brandförsvarsförningens bestämmelser SBF 127 resp. SBF 128.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 13 "Nedsättning av försäkringsersättningen".

6 Stöldförsäkring

Försäkringen gäller för skada uppkommen genom stöld, tillgrepp av fortskaffningsmedel eller genom försök till sådana brott.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag bolaget fick skriftlig skadeanmälan.

Vid stöld av försäkrad utrustning enligt 3b) krävs att utrustningen är fast monterad på fordonet eller förvarad i detta.

Vid stöld eller försök till stöld av utrustning för överföring av bild och ljud (t ex fast monterad anläggning för radio, musik, telefoni, system för data, tv, video samt navigering) är ersättning för denna begränsad till 10.000kr.

Vid stöld av på fordonet monterade hjul är ersättningen begränsad till högst 10.000kr om inte hjullås monterats. Finns hjullås är högsta ersättning 30.000kr.

Försäkringen gäller inte för skada

- genom stöld eller tillgrepp av fortskaffningsmedel eller för skada som uppkommit vid försök till sådant brott som orsakats av person anställd i företaget.
- vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

Anmärkning

Begreppet **stöld** är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att t ex behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället **olovligt brukande**, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, t ex om en hyrd bil inte återlämnas.

Säkerhetsföreskrifter

1. När fordonet lämnas ska försäkrad egendom enligt 3b) och c), som finns i fordonet, vara inlåst i detta.
2. Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 3c), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme, som endast disponeras av försäkringstagaren. Föremål, som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt. Om denna föreskrift inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i punkt 13 "Nedsättning av försäkringsersättningen": Vid annan skada än sådan som uppstått vid stöld av eller tillgrepp av **hela fordonet** sätts ersättningen normalt ned 50 %. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, t o m så att

ersättningen helt faller bort. Detta gäller t ex när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan nedsättningen bli lägre än 50 %. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning.

3. När fordonet lämnas ska det vara låst med godkänt stöldskydd. Stöldskydd ska vara godkänt av Svenska Stöldskyddsföreningen eller av bolaget. I de fall det krävs att fordonet har stöldskydd enligt Vägverkets bestämmelser räknas sådant stöldskydd som godkänt.
4. Nyckel till stöldskyddet får inte förvaras i fordonet eller i omedelbar anslutning till fordonet.
5. Nycklar till kundens fordon ska hållas inlåsta i godkänt nyckelskåp (minst klass 1 enligt SS 3492) då de ej används.
6. Motorcykel ska vara låst med två skilda godkända lås. Moped med ett godkänt lås. Om bygellås eller kättinglås används ska låsbygeln eller kättingen omsluta två av fordonets motstående ramdelar, t ex de båda gaffelbenen.
7. Terrängskoter ska vara låst med lås av lägst klass 3. När skotern förvaras på släpfordon ska släpet vara låst med godkänt dragskolås eller vara fastlåst med godkänd kätting och godkänt hänglås, minst klass 3.
8. Husvagn och släpfordon ska hållas låst med godkänt dragskolås eller vara fastlåst med godkänd kätting och godkänt hänglås, minst klass 3.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 13 "Nedsättning av försäkringsersättningen".

7 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring

Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser.

Bolaget har rätt att avgöra om fordonet ska repareras, om det ska ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant.

Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation.

Beräkning av kontant ersättning grundar sig på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.

Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller på utrustning. Bolaget har rätt att anvisa inköpsställe.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas görs ålders-/slitageavdrag (i procent) från kostnad för ny likvärdig utrustning enligt följande för:

- musik-, kommunikations- och annan elektronisk utrustning med 10 % per år. Högsta avdrag är 70 %.
- bilbatterier med 20 % per år. Högsta avdrag 100 %.
- däck med 20 % för varje påbörjat 1.000-tal mil. Högsta avdrag är 80 %.

Bolaget övertar äganderätten till fordon eller delar som ersatts om inte annat överenskommit.

Bolaget betalar inte

- a) kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skadan reparerats
- b) merkostnad som beror på att bolagets anvisningar om inköpsställe enligt punkt 12 "Reglering av skada" inte inhämtats eller inte följts
- c) merkostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Kostnad för varumärkesskyddad eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext betalas dock. Motivlack ersätts inte.
- d) eventuell värdeminskning efter reparation p g a skada
- e) merkostnad genom reparationsarbeten på övertid eller genom att reservdelar fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte bolaget särskilt godkänt merkostnaden
- f) normalt slitage när fordonet används i samband stöld eller annat tillgrepp
- g) mervärdesskatt när försäkringstagaren eller bilägaren/uthyraren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om bolaget anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen.

Om stödförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas försäkringstagarens skäligen kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan bolaget ombesörja hämtningen. Bolaget avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

Bolaget betalar de skäligen bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsmoment.

Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk avdrages.

8 Rättsskyddsförsäkring

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap.

Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

Försäkringen gäller för tvist, mål eller ärende som har samband med åtal eller skada till följd av trafik med fordon som omfattas av försäkringsavtalet.

Försäkringen gäller inte för brottmål då misstanke om brott eller åtal till någon del avser rattfylleri, påverkan av annat berusningsmedel än alkohol eller olovlig körning.

Ombud eller försvarare

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud eller försvarare som är lämplig med hänsyn till den försäkrades bostadsort och ärendets natur och

- som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på allmän advokatbyrå, eller
- som förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvisten eller offentlig försvarare i brottmålet, eller
- som kan visa att han någon gång under de tre senaste åren i tvist eller brottmål av liknade beskaffenhet förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen eller offentlig försvarare och fortfarande är lämplig, eller
- som på annat tillfredsställande sätt visat att han har särskild lämplighet för uppdraget.

Prövning av ombuds eller försvarare lämplighet görs av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd.

Ombudet eller försvarare måste förbinda sig att i händelse av tvist godta Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnds prövning av hans arvode och övriga kostnader i ärendet.

Bolaget har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av advokats arvode och kostnader.

I tvist eller mål som handläggs utomlands måste den försäkrade anlita ombud eller försvarare som bolaget bestämmer.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter kostnader om de är nödvändiga och skäliga och om de inte kan betalas av motpart eller staten. Det innebär bl a att bolaget inte betalar om den försäkrade i eller utom rättegång avstår från sina möjligheter att få ersättning av motparten.

- Ombuds och försvarares arvode och omkostnader med högst det belopp som betalas vid allmän rättshjälp.
- Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av den försäkrades ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning.
- Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.
- Expeditionskostnader i domstol.
- Rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.
- Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt honom att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

Försäkringen lämnar inte ersättning för

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om den försäkrade anlitar flera ombud/försvarare eller byter ombud/försvarare
- ersättning till skiljemän.

Självrisk och högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

Bolaget betalar vid varje tvist eller brottmål högst 100.000 kr.

En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om försäkrad har flera tvister ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Anmälan ska ske senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanke om brott delgivits försäkrad.

9 Bestämmelser om premieberäkning

Premien är beräknad efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Antal anställda, enligt försäkringsbrevet, ska minst motsvara det högsta antalet anställda i företaget vid något tillfälle under året. Försäkringstagaren ska meddela bolaget om de uppgifter som anges i försäkringsbrevet inte stämmer. Om försäkringstagaren lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades eller underlåtit att meddela ändring, gäller vad som sägs i punkt 13 "Nedsättning av försäkringsersättning" om nedsättning av försäkringsersättning.

10 Avtalet och premiebetalningen

Försäkringstiden

Försäkringstiden börjar kl 00.00 den dag som anges i försäkringsbrevet eller vid den tidpunkt som framgår av omständigheterna. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen börjar försäkringstiden först vid den tidpunkt då avtalet träffas.

Kan försäkringstidens början inte fastställas börjar försäkringstiden kl 00.00 dagen efter den då försäkringstagaren meddelade bolaget att han ville teckna försäkringen.

Om försäkringen ska tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar dock denna först kl 00.00 dagen efter den dag då premien betalades.

Försäkringstiden för en förnyad försäkring börjar när den tidigare försäkringstiden går ut.

Försäkringsavtalet gäller under ett år.

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Upplyningsplikt

Premie och försäkringsvillkor grundar sig på de uppgifter som lämnades då försäkringen tecknades.

Har försäkringstagaren lämnat uppgifter, som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga, och har detta medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor, begränsas bolagets ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt. Om bolaget med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning om skada inträffar.

Ändras de förhållanden som ligger till grund för försäkringen och medför ändringen ökad risk för skada ska försäkringstagaren meddela detta till bolaget.

Skulle ändringen ha medfört högre premie eller ändrade villkor och har försäkringstagaren utan skälig anledning underlåtit att meddela bolaget ändringen begränsas bolagets ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt. Om bolaget med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning om skada inträffar.

Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen

Vill försäkringstagaren säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får han göra uppsägningen när som helst dessförinnan.

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.

Har en försäkring förnyats kan försäkringstagaren innan han har betalt någon del av premien säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan.

Har bolaget begärt ändring av försäkringsvillkoren får försäkringstagaren säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börjat gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

Bolagets rätt att säga upp försäkringen

Bolaget får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt senast en månad före försäkringsperiodens utgång. Begär försäkringstagaren att försäkringen ska förnyas gäller uppsägningen endast om det finns särskilda skäl till att inte längre bevilja försäkringen.

Bolaget får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl.

Bolagets uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då bolaget avsänt skriftligt meddelande till försäkringstagaren om uppsägningen.

Ändring av villkor

På begäran av bolaget kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om försäkringstagaren eller den försäkrade har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget med uppsåt eller genom oaktsamhet som inte är ringa eller om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då bolaget avsänt skriftligt meddelande till försäkringstagaren om ändringen.

Betalning av premie

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då bolaget avsänt premieavi till försäkringstagaren.

Om försäkringen ska tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien, eller om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar, gäller vad i dessa fall avtalats.

Premie för förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att bolaget har avsänt premieavi till försäkringstagaren.

Har flera premieperioder avtalats, ska premien för varje period efter den första betalas senast på periodens första dag. Premie som avser längre tid än en månad behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att bolaget har avsänt premieavi till försäkringstagaren.

Betalas inte premien i rätt tid får bolaget säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag då skriftligt meddelande avsänts till försäkringstagaren om uppsägningen.

Försäkringen upphör inte

- om försäkringstagaren inte kunnat betala premien i rätt tid därför att han blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller därför att han inte fått ut sin pension eller intjänad lön från sin huvudsakliga anställning, eller
- om försäkringstagaren har hindrats att betala premien i rätt tid av någon annan liknande oväntad händelse.

När hindret faller bort ska försäkringstagaren omedelbart betala premien. Gör han inte det, upphör försäkringen. Om dröjsmålet har varat i tre månader, upphör försäkringen även om hindret finns kvar.

Betalar försäkringstagaren premien efter det att försäkringen upphört anses han därigenom ha begärt en ny försäkring fr o m dagen efter den då premien betalades. Vill bolaget inte bevilja försäkring enligt försäkringstagarens begäran ska han skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremie betalas inom 14 dagar efter den dag då bolaget avsände premieavi.

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får bolaget räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats.

Sedan skriftlig underrättelse om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till försäkringstagaren, gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att underrättelsen har avsänts.

Om en försäkring upphör i förtid, har bolaget rätt till den premie som skulle ha bestämts om försäkringen från början hade tecknats för den tid under vilken den har gällt. Upphör en förnyad försäkring i förtid, har bolaget dock inte rätt till högre premie än den som svarar mot den risk som försäkringen har täckt.

11 Räddningsåtgärder

Den försäkrade ska efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa omedelbart och begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som bolaget lämnat ska följas.

Bolaget ersätter skäliga kostnader för åtgärder som bolaget föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna är rimliga. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Vid annan försäkring än ansvarsförsäkring ersätts räddningskostnad, även om försäkringsbeloppet inte räcker till.

Åsidosätter den försäkrade föreskrifter om räddningsåtgärder kan ersättningen minskas eller falla bort enligt vad som sägs i punkt 13 "Nedsättning av försäkringsersättningen".

12 Reglering av skada

Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till bolaget utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning

- vid stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända intyg härom till bolaget
- vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel anmäla skadan till transportföretaget
- lämna specificerat krav på ersättning
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa bolaget om detta
- på begäran av bolaget lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som bolaget behöver för att reglera skadan.

Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig medverka till besiktning som bolaget vill utföra i anledning av inträffad skada.

Reparation

Reparation får ske endast efter bolagets godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsmetod och material ska bolagets anvisningar följas. Bolaget har rätt att företräda den försäkrade i förhållande till den som utför reparationen. Skadade föremål får behållas om inte bolaget föreskriver annat.

I brådskande fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsätta. En förutsättning för detta är att reparationen sker efter samråd med bolaget. Bolagets anvisningar ska följas.

Utbetalning av ersättning

Bolaget ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade uppfyllt sina skyldigheter. Livränta betalas dock successivt. Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar bolaget detta i avvaktan på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska bolaget betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Ränta

Betalas ersättning efter utgången av den månad som angetts ovan betalar bolaget dröjsmålsränta enligt räntelagen. Under polisutredning eller tid för värdering enligt 105 betalar bolaget dock ränta endast enligt riksbankens diskonto. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 50 kr.

Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot bolaget inom tre år från det han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande .

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till bolaget inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan bolaget tagit slutlig ställning i ersättningsfrågan.

13 Nedsättning av försäkringsersättningen

Har försäkringstagaren lämnat bolaget oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades eller underlåtit att anmäla ändring i förhållande som uppgavs då försäkringen tecknades, och detta medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor, begränsas bolagets ansvar till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt.

Har den försäkrade inte följt föreskrift i villkoren kan ersättningen såvitt gäller honom minskas med ett särskilt avdrag. Detta gäller om föreskriften har åsidosatts med uppsåt eller genom oaktsamhet. Hänsyn tas till den betydelse förfarandet har haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

För trafikförsäkring gäller endast att bolaget har rätt till resterande premie om oriktiga eller ofullständiga uppgifter har medfört för låg premie.

Har den försäkrade framkallat försäkringsfallet med uppsåt lämnas inte ersättning såvitt gäller honom.

Har den försäkrade framkallat försäkringsfallet genom grov vårdslöshet lämnas ersättning såvitt gäller honom endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Har den som är berättigad till ersättning efter skadefallet uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgett

eller förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

14 Regler i särskilda fall

Leverantörsgaranti/försäkringsåtagande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt försäkring, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Vid skador där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av dammgenombrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elproduktion.

Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skada på egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Den försäkrade skall betala 50 % av värderingsmannens arvode. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som bolaget erbjudit, betalar bolaget värderingsmannens hela arvode.

Återkrav

I samma utsträckning som bolaget betalat ersättning för skada, övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

I samma utsträckning som bolaget har betalt ersättning från trafikförsäkring, har bolaget enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i förening med rattfylleri.

15 Lagar och avtal

Tvist angående tolkning eller tillämpning av detta försäkringsavtal eller frågor med anknytning till avtalsförhållandet ska avgöras enligt svensk lag vid svensk domstol.

I övrigt gäller vad som sägs i Försäkringsavtalslagen (FAL) och Trafikskadelagen (TSL).

16 Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen

Bolaget kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie.

17 Gemensamt skaderegister

Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningssystem (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningssystemet är Försäkringsförbundet.

18 Behandling av personuppgift

Bolaget registrerar och behandlar sådana personuppgifter som är nödvändiga för att vi ska kunna administrera och fullgöra försäkringsavtalet och för att fullgöra rättsliga skyldigheter exempelvis upplysningsskyldighet mot vissa myndigheter. Uppgifterna används också som underlag för utvärdering av försäkringsvillkor, för marknadsanalyser, för att informera om våra produkter och för att ge god service i övrigt.

Uppgifterna kommer normalt direkt från dig eller från andra bolag inom Dina-gruppen. Uppgifterna kan komma att lämnas ut till andra bolag inom Dina-gruppen och till andra företag som vi samarbetar med.

Huvudansvarig för behandlingen av personuppgifter är det Dina-bolag som utfärdat försäkringsbrevet, men försäkringstagaren kan också vända sig till Dina Försäkringar AB för information om och rättelse av personuppgifter som du har rätt till enligt personuppgiftslagen.

19 Om du inte är nöjd

När försäkringstagaren tycker att vi har behandlat skadeärende fel ska denne i första hand vända sig till den som handlagt skadan. Ett samtal kan ge oss kompletterande uppgifter och eventuella missförstånd kan klaras ut. Din skadehandläggare kan ge dig mer information.

Dina Försäkringar Försäkringsnämnd

Försäkringstagaren kan begära prövning av ett skadeärende i Dina Försäkringar Försäkringsnämnd. Din begäran ska ha inkommit till försäkringsnämnden senast 6 månader efter det att bolaget avgjort ärendet. Försäkringsnämnden är en gemensam prövningsnämnd för bolagen inom Dina-gruppen och ska verka för en riktig och skälig bedömning av skadeärenden.

Försäkringsnämnden prövar klagomål utan kostnad för dig.

Dina Försäkringar Försäkringsnämnd

Box 2372

103 18 Stockholm

Telefon: 08-789 48 80

Fax: 08-506 615 01

Hemsida: www.dina.se

Domstol

Försäkringstagaren kan vända sig till domstol om denne, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. För vissa tvister tillämpas också ett förenklat rättegångsförfarande.

I de fall försäkringen omfattar rättsskydd, täcker detta i många fall en del av rättegångskostnaderna.